

Kostivere Kool

Käsitöö ja kodunduse ainekava

Kostivere

SISUKORD

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid	3
2. Õppeaine kirjeldus.....	3
3. Õppe- ja kasvatuseesmärgid II kooliastmes	4
4. Õppesisu ja õpitulemused II kooliastmes.....	4
5. Õppe- ja kasvatuseesmärgid III kooliastmes	8
6. Õppesisu ja õpitulemused III kooliastmes.....	9

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

- 1) tunneb rõõmu ja rahulolu praktilisest eneseteostusest, hindab tööd ja töö tegijat;
- 2) mõistab tehnoloogia arengut, näeb sellest tulenevaid muutusi töös ning nende mõju keskkonnale;
- 3) tunnetab ja arendab oma loomingulisi võimeid, kavandab ja teeb teoks oma ideed ning lahendab loovalt endale võetud ülesanded;
- 4) võrdleb ja kasutab erinevaid materjale;
- 5) teab ohutu töötamise põhimõtteid ning järgib neid;
- 6) töötab meeskonnas ja tajub oma võimeid ühistöös;
- 7) lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest;
- 8) tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana;
- 9) seostab õpitud teoreetilised teadmised igapäevaelus vajalike praktiliste oskustega;
- 10) kasutab erinevaid teabeallikaid loova mõttetöö ja käelise tegevuse ühendamiseks;
- 11) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri ning teadvustab oma kohta mitmekultuurilises maailmas.

2. Õppeaine kirjeldus

Käsitöö ja kodunduse õpe lõimib teoreetilised teadmised igapäevaelus vajalike praktiliste oskustega. Käsitöö seos tarbekunstiga loob eeldused loominguliseks eneseteostuseks. Õppe käigus arutletakse kunsti, käsitöö ja moe seoste ning käsitöö ja kergetööstuse tähtsuse üle ajaloo ning tänapäeval. Tutvutakse erinevate materjalide ja nende omadustega ning proovitakse nende kasutamise mitmesuguseid tehnikaid.

Õppetöö käigus õpitakse nägema ja leidma huvitavaid ning uudseid lahendusi esemete ja toodete disainimisel. Väärtustatakse rahvuslike kultuuritraditsioonide hoidmist ja arendamist nii käsitöös kui ka kodunduses. Õpitakse märkama erinevate maade käsitöö- ja toidutraditsioone ning nende seost ajaloo, kliima, usu ja kultuuritavadega.

Kodundustundides õpitakse tervisliku toitumise põhitõdesid, tasakaalustatud menüü koostamist ja toiduvalmistamist ning arendatakse majandamisoskust. Arutletakse tarbijakäitumise teemal, väärtustatakse keskkonnasäästlikku, oma õigusi ning kohustusi teadvat tarbijat, otsitakse seoseid ja vastuolusid inimeste terviseteadlikkuse ning tegeliku käitumise vahel.

Õppeainena kujundab käsitöö ja kodundus õpilastes praktilist mõtlemist, loovust, arendab käelist tegevust, eneseanalüüsi võimet ning tehnoloogilist kirjaoskust. Õppeaine lõimib teadmisi, mis on omandatud teistes õppeainetes. Loomingulistel ja praktilistel tegevustel on ka lõõgastav funktsioon nii õppetöös kui ka tulevases elus.

3. Õppe- ja kasvatuseesmärgid II kooliastmes

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb rõõmu üksi ja koos teistega töötegemisest;
- 2) tunneb ja kasutab mitmesuguseid materjale ning töövahendeid, järgib seejuures ohutusnõudeid ja hoiab korras töökoha;
- 3) leiab ideid ning oskab neid esitleda;
- 4) saab aru tööjuhenditest ja selgitavatest joonistest;
- 5) tunneb põhilisi toiduaineid ja nende omadusi ning valmistab lihtsamaid toite;
- 6) teab tervisliku toitumise põhialuseid;
- 7) tunneb oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioone.

4. Õppesisu ja õpitulemused II kooliastmes

4. klass

Tikkimine

Õpitulemused:

- oskab tikkida üherealisi pisteid
- eristab ja tunneb pisteid;
- oskab kavandada õpitud pistetega.

Heegeldamine

Õpitulemused:

- oskab teha algsilmust;
- oskab heegeldada kinnissilmuseid;
- oskab heegeldada lihtsamat eset
- tunneb õpitud heegelpinna tingmärke.

Kudumine

Õpitulemused:

- oskab põhisilmuseid kududa;
- eristab parem- ja pahempidist pinda.

Õmblemine

Õpitulemused:

- oskab määrata koe- ja lõimelõnga suunda;
- käsitseda õmblusmasinat ja sellega õmmelda;
- õmmelda lihtõmblust ja palistust;
- oskab käsitleda õmblusmasinat ja seda niidistada
- eristab looduslikke materjale - puuvill ja lina.

Kodundus

Õpitulemused:

- teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötamisel;
- hoiab korda oma tegevustes ja ümbruses ning peab vajalikuks sortida jäätmeid;
- tegutseb säästliku tarbijana;
- oskab valmistada eri liiki võileibu, hakkida salatikatteid;
- valida sobivaid maitseaineid;
- katta lauda vastavalt menüüle;
- koristada lauda ja pesta nõusid;
- korrastada ruume ja kasutada sobivaid töövahendeid.

5. klass

Tikkimine

Õpitulemused:

- oskab tikkida ühe-ja kaherealisi pisteid;
- eristab ja tunneb pisteid;
- oskab kavandada õpitud pistetega.

Heegeldamine

Õpitulemused:

- oskab teha algsilmust;
- oskab heegeldada kinnissilmuseid;
- oskab heegeldada erinevaid heegelpindasid;

- tunneb õpitud heegelpinna tingmärke;
- oskab kavandada ja heegeldada mingit eset.

Kudumine

Õpitulemused:

- oskab põhisilmuseid kududa;
- eristab parem- ja pahempidist pinda;
- oskab kududa soonikkudet;
- tunneb villast lõnga, sünteetilist lõnga.

Õmblemine

Õpitulemused:

- oskab määrata koe- ja lõimelõnga suunda;
- oskab käsitseda õmblusmasinat ja sellega õmmelda;
- õmmelda lihtõmblust ja erineva laiusega palistust;
- eristab looduslikke materjale - puuvill ja lina.

Kodundus

Õpitulemused:

- teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötamisel;
- hoiab korda oma tegevustes ja ümbruses ning peab vajalikuks sortida jäätmeid;
- tegutseb säästliku tarbijana;
- oskab valmistada eri liiki võileibu, hakkida salatikatteid;
- valida sobivaid maitseaineid;
- katta lauda vastavalt menüüle;
- koristada lauda ja pesta nõusid;
- korrastada ruume ja kasutada sobivaid töövahendeid;
- oskab valida õigeid vahendeid kodu koristamiseks ja jalatsite ja riiete korrashoiuks.

6.klass

Tikkimine

Õpitulemused:

- oskab tikkida kaherealisi pisteid;
- eristab ja tunneb pisteid;
- oskab valida sobivaid töövahendeid ja tikkimismaterjali;
- oskab tikkida õpitud pistetega kavandi järgi.

Heegeldamine

Õpitulemused:

- oskab heegeldada ringselt;
- oskab heegeldada erinevaid heegelpindasid;
- tunneb õpitud heegelpinna tingmärke;
- oskab kavandada ja heegeldada eset.

Kudumine

Õpitulemused:

- oskab kududa soonikpinda ringselt;
- oskab kududa ringselt parempidist pinda;
- oskab kududa sokki.

Õmblemine

Õpitulemused:

- oskab arvestada õmblusvarusid ja mõõtude järgi joonestada tasku lõiget;
- oskab õmmelda pealepandud taskut;
- oskab õmmelda pealepandud taskut;
- viimistleb oma tehtud tööd;
- oskab käsitleda triikrauda.

Kodundus

Õpitulemused:

- oskab töötada meeskonnas;
- oskab valida toiduaineid;
- oskab etteantud retsepti ja valmistamisjuhendi järgi valmistada toitu;
- teab tervisliku toitumise põhimõtteid;
- oskab serveerida toitu;
- hoiab korras ning kaunistab kodu.

5. Õppe- ja kasvatuseesmärgid III kooliastmes

9. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb rõõmu üksi ja koos teistega tegevemisest ning mõistab töö- ja koostööskuste olulisust igapäeva- ja tulevases tööelus;
- 2) arutleb töö ja tehnoloogia muutumise üle;
- 3) teeb teoks oma loomingulised ideed, kasutades sobivaid tehnikaid ja materjale;
- 4) kasutab loovülesannete täitmiseks materjali kogudes nüüdisaegseid teabevahendeid ning ainekirjandust;
- 5) tunneb ja väärtustab rahvaste kultuuripärandit, omab ülevaadet valdkonnaga seotud ametitest minevikus ja kaasajal;
- 6) analüüsib enda loomingulisi ja tehnoloogilisi võimeid ning teeb valikuid edasisteks õpinguteks;
- 7) teeb tervislikke toiduvalikuid, koostab tasakaalustatud ja mitmekülgse menüü ning valmistab erinevaid toite;
- 8) tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana.

6. Õppesisu ja õpitulemused III kooliastmes

7.klass

Tikkimine

Õpitulemused:

- valib pilutikandi jaoks sobiva materjali;
- teab, kuidas ette valmistada kangast pilutikandi jaoks;
- oskab tikkida pilutikandit: lihtpilu, kahepoolne lihtpilu, ristpilu, keerdpilu, mähkpilu.

Heegeldamine

Õpitulemused:

- oskab lugeda lihtsamat heegelskeemi;
- oskab heegeldada skeemi järgi pitsilist eset;
- oskab viimistleda heegeldatud eset.

Kudumine

Õpitulemused:

- oskab kududa ringselt;
- koob kirjalist pinda ning koekirju koeskeemi kasutades;
- oskab kududa kinnast;
- tunneb peamisi eesti rahvuslikke käsitöötavasid.

Õmblemine

Õpitulemused:

- oskab ohutult käsitleda õmblusmasinat;
- oskab töödelda esikinnist;
- teab, kuidas arvestada kangasuunda diagonaalkandi valmistamisel;
- oskab kaelakaart töödelda diagonaalkandiga.

Kodundus

Õpitulemused:

- oskab keeta toiduained;
- tunneb erinevaid kuumtöötlemise viise;
- tunneb peamisi maitseaineid, maitsetaimi ja roogade maitsestamisvõimalusi;
- tunneb oma õigusi poes ja teab pakendimärgistust.

8.klass

Tikkimine

Õpitulemused:

- oskab tikkida pinnakattepisteid: mähkpiste, tikkpiste;
- kavandab käsitööeset ja valib selleks sobiva materjali;
- jäljendab ja kannab riidele tikitavat mustrit;
- oskab tikkida lihtsamat lilltikandit.

Heegeldamine

Õpitulemused:

- oskab lugeda lihtsamat heegelskeemi;
- oskab heegeldada fileekirja mustri järgi;
- oskab võrgulise pinna (fileepinna) kasvatamist ja kahandamist.

Kudumine

Õpitulemused:

- oskab kududa skeemi järgi;
- oskab mõõtude järgi arvestada kootud esemele silmuseid;
- koob soonikkudet ja parempidist kudet;
- oskab maha kududa käeavasid ja kaelakaart;
- oskab kootud detaile kokku õmmelda ja oma tööd viimistleda.

Õmblemine

Õpitulemused:

- oskab kavandatud eseme jaoks võtta kehamõõtusid;
- oskab konstrueerida lihtsat seelikut;
- oskab lõikeid paigutada kangale ja detaile välja lõigata;
- teab, kuidas seelikule õmmelda lukku ja värvlit;
- oskab viimistleda õmmeldud eset.

Kodundus

Õpitulemused:

- oskab arvestada toidu ostmisel rahakulu;
- juhindub pakendiinfost: säilivusaeg, sisalduvad toidulisandid;
- oskab katta lauda vastavalt temaatikale;
- valmistab toite mitmesugustest algmaterjalidest.

9.klass

Tikkimine

Õpitulemused:

- kavandab omandatud töövõtete baasil tikandi;
- oskab tikkida sämppistet;
- oskab tikkida valgetikandit, auktikandit kavandi järgi;
- hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust.

Heegeldamine

Õpitulemused:

- oskab heegeldada erinevaid heegelpindasid;
- tunneb õpitud heegelpinna tingmärke;

- oskab kavandada ja heegeldada eset.

Kudumine

Õpitulemused:

- oskab põhisilmuseid kududa;
- oskab kududa koekirja skeemi järgi;
- eristab parem- ja pahempidist pinda;
- oskab koeskeemi järgi kududa väiksemat pitslinikut;
- tunneb erineva koostisega lõngu.

Õmblemine

Õpitulemused:

- oskab paigutada lõikeid kangale;
- oskab väljalõigatud detaile omavahel ühendada õmblusmasinal;
- oskab detailide lõikeservi puhastada äärestusmasinaga;
- oskab kraed ühendada kaelakaarega;
- oskab ette õmmelda erinevaid kinnitusvahendeid (nööpi, haaki, jne).

Kodundus

Õpitulemused:

- tunneb erinevaid rahvustoite;
- oskab valmistada lihtsamaid rahvustoite;
- oskab kasutada ainealast kirjandust;
- oskab töötada grupis;
- oskab teha korrastustöid;
- tunneb jäätmete hoolimatust käitlemisest tulenevaid ohte keskkonnale ning teab enda võimalusi, kuidas aidata kaasa jäätmete keskkonnasäästlikule käitlemisele;
- käitub keskkonnahoidliku tarbijana;
- oskab valida erinevaid kaupu ja oma valikut põhjendada;
- oskab kodu korras hoida, tunneb hooldusmärke rõivastel.